

Wil je erfgoed tot leven brengen voor kinderen en projecten ontwikkelen voor scholen en erfgoedinstellingen, dan heb je naast didactische kennis ook kennis nodig van erfgoed. Wat het is, hoe het ontstaat en hoe je het op een boeiende manier aan kunt bieden. De cursus Erfgoeddocent van Erfgoedpartners en K&C leidt deelnemers op tot erfgoeddocent: professionals die in overleg met scholen en erfgoedinstellingen betekenisvolle erfgoededucatieproducten ontwerpen en daarmee zorgen voor een aanbod dat goed aansluit op het lesprogramma van de school.

Marja Kiers en Kirsten Bos volgden beide de cursus Erfgoeddocent. Ze vertellen over hun ervaringen.

'Ooit begon ik als docent tekenen en handvaardigheid', vertelt Marja. 'Vervolgens deed ik de pabo waarna ik als leerkracht ging werken in het basisonderwijs. Ik vond dat we daar wel erg veel vanuit hokjes werkten. Ik had behoefte aan een meer thematische en projectmatige aanpak. Toen zag ik de cursus Erfgoeddocent waarvoor ik me aanmeldde.' Inmiddels heeft Marja haar eigen bedrijf Tuur en ontwerpt ze projecten voor basisonderwijs en soms voor het voortgezet onderwijs. 'De focus in mijn projecten ligt op cultureel erfgoed en natuur. Tuur staat voor aandachtig kijken naar cultuur en natuur.'

Kirsten Bos studeerde geschiedenis. Dat combineerde ze met de lerarenopleiding. 'Maar lesgeven was niks voor mij', vertelt ze. 'Schrijven voor lesmethodes ging me wel goed af. Ik kwam terecht bij ThiemeMeulenhoff.' Dat leidde vervolgens via het Historisch Centrum Overijssel weer tot erfgoededucatieprojecten in Overijssel. Maar met kleine kinderen thuis bleek veel reizen vanuit Groningen naar Overijssel lastig. 'Daarom wilde ik kijken of ik ook in Groningen erfgoedprojecten zou kunnen ontwikkelen. Ik besloot mee te doen aan de cursus Erfgoeddocent om een netwerk op te bouwen en mijn weg te vinden in het Groninger erfgoedveld.'

Terugblikkend had de cursus best iets meer mogen focussen op het ontwerpen van een goed educatief product, vinden Marja en Kirsten. Tegelijkertijd rijst de vraag of dit in de periode dat zij de cursus volgden al wel kon. Er was nog niet veel ervaring met erfgoededucatie. Er moest nog veel ontdekt en uitgevonden worden. Landelijk liepen er verschillende onderzoeken die een antwoord probeerden te geven op de vraag wat cultuuronderwijs (en als onderdeel daarvan erfgoedonderwijs), nu eigenlijk was. Nu is er meer literatuur en zijn er tal van voorbeelden die je op weg kunnen helpen. Marja en Kirsten waren eigenlijk een soort pioniers.

De cursus Erfgoeddocent geeft een breed beeld van wat erfgoed is, maar gaat ook in op de vaardigheden die nodig zijn om van een idee naar een product te komen.

'Ondernemerschap vind ik nog steeds lastig', vertelt Marja. 'Als ik een goed idee heb dan wil het liefst meteen beginnen. Maar de praktijk is dat er tussen een idee en een tastbaar product soms wel meer dan een jaar kan zitten. Het is meestal een kwestie van geduld. Voordat je kunt ontwikkelen ben je meerdere keren in gesprek geweest met een school en een erfgoedinstelling, heb je een projectplan geschreven, soms een subsidie aanvraag gedaan. Dat maakt plannen ook wel ingewikkeld. Om mijn enthousiasme te behouden heb ik er daarom voor gekozen om niet teveel hooi op m'n vork te nemen en niet teveel projecten tegelijk te doen.'

Kirsten is inmiddels helemaal thuis in het erfgoedveld in Groningen. 'Na de cursus Erfgoeddocent was het wel even zoeken naar opdrachten maar inmiddels heeft ze naam opgebouwd en wordt ze regelmatig benaderd door scholen en erfgoedinstellingen. 'Ik werk veel in het Westerkwartier, de gemeente waar ik woon', vertelt ze. 'De school van mijn kinderen wil vaak meewerken aan pilots, dus dat is heel handig. Ook ben ik inmiddels goed thuis in de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). Deze subsidieregeling is bedoeld om naar aanleiding van de vraag van de school een project of product te kunnen ontwikkelen.'

Kirsten en Marja zijn het erover eens dat iedereen die in het onderwijs werkt en de eigen omgeving als waardevol materiaal voor lessen ziet, baat kan hebben bij de cursus. 'Hoeveel je eruit haalt hangt af van je eigen inzet en motivatie', zegt Marja. 'Als je bereid bent om tijd te maken voor zelfstudie en goed na te denken over je eindopdracht kun je er veel van leren.'

De cursus Erfgoeddocent geeft deelnemers een beeld van wat erfgoed is, welke organisaties erbij betrokken zijn, welke subsidiemogelijkheden er zijn, hoe je als freelancer aan opdrachten kunt komen, waar je financiering vindt en hoe de samenwerking met scholen en erfgoedinstellingen verloopt.

Bij voldoende deelnemers start de cursus Erfgoeddocent op 11 januari 2023. Aanmelden kan nog tot 15 december 2022.

Meer informatie over de inhoud van de cursus en de cursusdata is te vinden op <https://erfgoedpartners.nl/cursus/cursus-erfgoeddocent/>